

سالنمای خورشیدی / هجری شمسی (خورشیدی کلنڈر)

نام فصل	زمان در ماه های میلادی	نام ماه
Spring بهار	21 مارس - 20 آوریل	1- فَرَوَرْدِیْن
	21 آوریل - 21 مه	2- اَرْدِیْبِهَشْت
	22 مه - 21 ژوئن	3- خُرْدَاد
Summer تابستان	22 ژوئن - 22 ژوئیه	4- تَیْر
	23 ژوئیه - 22 اوت	5- مَرْدَاد
	23 اوت - 22 سپتامبر	6- شَهْرِیَوَز
Autumn پائیز	23 سپتامبر - 22 اکتبر	7- مَهْر
	23 اکتبر - 21 نوامبر	8- اَبَان
	22 نوامبر - 21 دسامبر	9- آذَر
Winter زمستان	22 دسامبر - 20 ژانویه	10- دَی
	21 ژانویه - 19 فوریه	11- بَهْمَن
	20 فوریه - 20 مارس	12- اِسْفَنْد

پرچہ سوالات کا ڈیزائن

سطح : سیکنڈری

مضمون : فارسی

کل نمبر : 100

پرچہ : ایک

وقت : تین گھنٹے

1- مقاصد کے اعتبار سے نمبروں کی تقسیم:

مقاصد	نمبر	فی صد
معلومات	20	20%
تفہیم	40	40%
اطلاق	40	40%
کل میزان:	100	100%

2- سوالات کی اقسام کے اعتبار سے سوالات کی تعداد:

سوالات کی نوعیت	سوالات کی تعداد	کل نمبر	مقررہ وقت
طول سوالات	07	60	110 منٹ
مختصر سوالات	08	20	50 منٹ
مختصر ترین سوالات	20	20	20 منٹ
کل میزان	35	100	180 منٹ

نمبر		
		نثری ادب
		(i) اقتباس کا ترجمہ
31	08	(ii) جملوں کا ترجمہ
	08	(iii) خلاصہ
	07	(iv) متن پر مبنی سوالات
	08	
		شعری ادب
		(i) تفہیم و تشریح نظم
19	14 = 07 + 07	(ii) مرکزی خیال یا کسی شاعر کی سوانح حیات
	05	
10		انشاء یا ترجمہ
		زبان
		(i) آسان الفاظ اور جملوں کی تشکیل
08	04	(ii) خالی جگہوں کو پُر کرنا
	02	(iii) غلط جملوں کی اصلاح
	02	
		قواعد
		(i) افعال اور ان کی گردان
		(ii) مفرد و جمع اور مترادف و متضاد
12	03	(iii) مصدر، ان کے معانی اور مضارع
	03	(iv) اسم و صفت
	02	(v) ضمیر
	02	
	02	
		معلومات پر مبنی سوالات

نمبر فی صد	طبقہ بندی
15	مشکل: تیز اور ذہین بچوں کے ذریعہ حل کیے جاسکتے ہیں۔
45	اوسط: وہ سوالات جو نصاب کے گہرے مطالعے کے بعد اور مقررہ وقت میں حل کیے جاسکتے ہیں۔
45	آسان: وہ سوالات جن کے جوابات نصابی مواد کے مطالعے کے بعد با آسانی دیے جاسکتے ہیں۔
100	کل میزان:

سوال نامے کا نمونہ

فارسی

درجہ دہم

وقت
سہ ساعت

کل نمبرہ
100

سوال 1: مندرجہ ذیل اقتباسات میں سے صرف ایک کا ترجمہ کیجیے اور سبق کا نام بھی بتائیے: 8

(الف)

زاهدی گاوی خرید و سوی خانہ برفت. دزدی او را دید، دنبالش گرفت تا گاو را بدزدد. در راه دیوی در صورت آدمی با او همراه شد. دزد از او پرسید: تو کیستی؟ گفت من دیوم و دنبال آن زاهد می روم تا به فرصت او را بکشم و آنگاه پرسید: تو حال خود با من بگو. جواب داد: من مردی عیارم، می خواهم گاو این زاهد را بدزدم. هر دو عقب زاهد رفتند. شبانگاہ به زاویہ زاهد رسیدند. زاهد درون خانہ رفت و گاو را بست و آن را بی علف داشت و به استراحت پرداخت.

(ب)

درویشی به در دیہی رسید. جمعی کدخدایان را دید آنجا نشسته، گفت: مرا چیزی بدهید و گرنہ به خدا با این دیہ همان کنم کہ با آن دیہ کردم. ایشان بترسیدند. گفتند: مبادا کہ ولی یا ساحری باشد کہ از او خرابی به دیہ ما رسد. آنچه خواست، بدادند. بعد از آن پرسیدند کہ با آن دیہ چہ کردی؟ گفت: آنجا سؤالی کردم، چیزی ندادند. به اینجا آمدم. اگر شما نیز چیزی نمی دادید، این دیہ را نیز رها می کردم و دیہی دیگر می رفتم.

سوال 2: درج ذیل جملوں میں سے صرف آٹھ جملوں کا ترجمہ کیجیے:

- 1- ناصر پسری است.
- 2- عادل پسری است.
- 3- عادل و ناصر پسران اند.
- 4- پروین دانش آموز است.
- 5- ریحانہ دانش آموزی است.
- 6- پروین و ریحانہ دانش آموزان اند.
- 7- برادران و خواهران کجا هستند؟
- 8- آنها در اتاق هستند.
- 9- این یک دختر است.
- 10- این دختری است.
- 11- این دختری زیبا است.
- 12- دختران در خانہ هستند.

سوال 3: درج ذیل میں سے کسی ایک سبق کا خلاصہ تحریر کیجیے:

- 1- تاج محل
- 2- حکایت دزد و دیو
- 3- بانک

سوال 4: درج ذیل اقتباس غور سے پڑھیے اور اس کے نیچے دیے گئے

$$8=2+2+2+2$$

سوالات کے جواب فارسی میں لکھیے:

ہند میهن ماست. ما میهن خود را دوست داریم. این کشور در جنوب آسیا قرار دارد. همسایگان آن پاکستان، چین، سریلانکا و بنگلادش هستند. در شمال ہند یک سلسلہ کوہستانی بنام ہمالیہ و در جنوب آن اوقیانوس ہند وجود دارد. تاریخ و تمدن ہند قدیمی است. یکی از خصایص عمدہ کشور ہند وحدت در کثرت

است. این سرزمین برای مدرسه ها و دانشگاه های قدیم مثل نالانده و پاتلی پتر شناخته می شود. هفتاد در صد جمعیت هند کشاورزی می کند. هند تقریباً هزار و دویست میلیون جمعیت دارد.

(i) همسایگان هند را نام ببرید.

(ii) خصوصیت عمده این کشور چیست؟

(iii) جمعیت هند چقدر است؟

(iv) دو دانشگاه قدیمی هند را نام ببرید.

سوال 5: درج ذیل میں سے صرف دو کی اپنے الفاظ میں تشریح کیجیے اور نظم کا عنوان بتائیے: $14=7+7$

(الف)

قدرتِ خدا

هرچه که بیند دیده	خدایش آفریده
خورشید و ماه تابان	ستاره درخشان
درخت و سبزه و گل	سوسن و سرو و سنبل
جنگل و دشت و دریا	پرندگان زیبا

این همه را به قدرت

خدا نموده خلقت

(ب)

ای مادر عزیز که جانم فدای تو

قربانِ مهربانی و لطف و صفای تو

هرگز نشد محبت یاران و دوستان

همپایه محبت و مهر و وفای تو

(3)

ای مادرِ عزیز کہ جان دادہ ای مرا
 سہل است گر کہ جان دہم اکنون برای تو
 خشنودی تو مایۂ خشنودی من است
 زیرا بُود رضای خدا در رضای تو
 گر بود اختیار جہانی بہ دستِ من
 می ریختم تمام جہان را بہ پای تو

(ج)

میا زار موری کہ دانہ کش است
 کہ جان دارد و جان شیرین خوش است
 سیہ اندرون باشد و سنگدل
 کہ خواهد کہ موری شود تنگ دل
 مزن بر سرِ ناتوان دستِ زور
 کہ روزی بہ پایش درافتی چو مور
 نہ بخشید بر حالِ پروانہ شمع
 نگہ کن کہ چون سوخت در پیشِ جمع
 گرفتم ز توناتوان تریسی است
 توانا تر از تو ہم آخر کسی است

5

سوال 6: درج ذیل درسی نظموں میں سے کسی ایک نظم کا مرکزی خیال بیان کیجیے:

(i) فریدون

(ii) گلہایی از بوستان

یا

حافظ کے حالات زندگی پر مختصر روشنی ڈالیے۔

(4)

سوال 7: درج ذیل میں سے کسی ایک عنوان پر فارسی میں دس جملے لکھیے:

(i) محیط زیست (ii) ہند (iii) سازمان ملل متحد

یا

درج ذیل جملوں کا فارسی میں ترجمہ کیجیے:

(i) تو نے سیب کھایا۔

(ii) میں نے پھل خریدے ہیں۔

(iii) ہم کلاس میں بیٹھے۔

(iv) ہماری ماں اخبار پڑھتی تھی۔

(v) میں نماز پڑھتا ہوں۔

(vi) تم کہاں جا رہے ہو؟

(vii) ہم ایک گھر خریدیں گے۔

(viii) وہ ایران نہیں جائے گا۔

(ix) بچو! صبح جلدی اٹھو۔

(x) اپنا راز کسی سے نہ کہو۔

$$4=1+1+1+1$$

سوال 8: درج ذیل سوالوں کے جواب لکھیے:

(i) لفظ 'خواہر' یا 'برادر' کا استعمال فارسی جملے میں کیجیے۔

(ii) ض ع ی ف حروف کو ملا کر مکمل لفظ لکھیے۔

(iii) لفظ 'شمشیر' کے حروف الگ لکھیے۔

(iv) 'کتابخانہ' یا 'سگ' لفظ کا استعمال فارسی میں کیجیے۔

سوال 9: بریکٹ میں دیے گئے الفاظ میں سے مناسب لفظ کا انتخاب کر کے خالی جگہوں کو پر کریں:

(دزد، خون، خواہر، نبض)

(i) پزشک رانده را گرفت.

(ii) پروین نادر است.

(iii) اثاثیہ خانہ را دزدید.

(iv) دکتر فشار را گرفت.

2

سوال 10: درج ذیل جملوں کو درست کیجیے:

(i) رام و احمد در تابستان به احمد نگر رفت.

(ii) چاند بی بی یکی از زنهای معروف هستند.

(iii) شاهزاده مراد پسر اکبر بودم.

(iv) چاند بی بی با صد سوار جنگیدند.

3

سوال 11: 'نوشتن' مصدر سے ماضی مطلق کی گردان مکمل کریں۔ گردان کے معانی اور نمونے

کے لیے ایک لفظ دیا گیا ہے:

(i) نوشتم — میں نے لکھا۔

(ii)

(iii)

(iv)

(v)

(vi)

3

سوال 12: درج ذیل الفاظ کی جمع بنائیے :

پدر، شاعر، مادر، پنجرہ، گل، ستارہ.

یا

درج ذیل الفاظ کے متضاد لکھیے :

مرد، روز، گل، بزرگ، تلخ، سرد.

2

سوال 13: درج ذیل میں سے چار مصدروں کے معنی بتائیے یا ان کے مضارع لکھیے :

خواندن، خفتن، کردن، گفتن، دیدن، رفتن.

2

سوال 14: درج ذیل میں سے صفت چھانٹیے :

کلید بزرگ، مرد لاغر، بچہ کوچک، انگور زرد.

یا

درج ذیل صفات کو صفات برتر میں تبدیل کیجیے :

شیرین، زرد، زیبا، زود.

2

سوال 15: درج ذیل جملوں میں سے ضمیروں کی نشاندہی کیجیے :

(i) این کتاب من است.

(ii) آن مداد تو است.

(iii) پدر او در کارخانہ است.

(iv) استادمان در کلاس است.

(حصہ ب)

20

سوال 16 مناسب جواب کے سامنے صحیح (✓) کا نشان لگائیے:

(i) زبر، زیر اور پیش کو کہتے ہیں:

a- تنوین b- اعراب c- حروف علت

(ii) بدھ کے دن کو فارسی میں کہتے ہیں:

a- شنبہ b- چہار شنبہ c- سہ شنبہ

(iii) نیلے رنگ کی فارسی ہے:

a- سرخ b- سیاہ c- آبی

(iv) گلستان کے لکھنے والے ہیں:

a- حافظ شیرازی b- سعدی شیرازی c- عرفی شیرازی

(v) ہندوستان کی قدیم درسگاہ تھی:

a- نالاندہ b- دہلی یونیورسٹی c- مسلم یونیورسٹی

(vi) بلہ کے معنی ہیں:

a- نہیں b- ہاں c- ان دونوں میں سے کوئی نہیں۔

(vii) درج ذیل علامتوں میں سے 'د' کی علامت کون سی ہے؟

a- َ b- ُ c- ̄

(viii) سائیکل کو فارسی میں کہتے ہیں:

a- دو چرخہ b- سہ چرخہ c- یک چرخہ

(ix) چچہ کو فارسی میں کہتے ہیں:

a- بشقاب b- قاشق c- استکان

(x) نیچے دیے گئے الفاظ میں سے اسم خاص پر نشان لگائیے:

a- مسجد b- دہلی c- مرد

(xi) حافظیہ کس کا مقبرہ ہے؟

a- سعدی b- فردوسی c- حافظ شیرازی.

(xii) ضمیر منفصل پر نشان لگائیے:

a- پدرش b- مادر تان c- برادر او

(xiii) اقوام متحدہ کو فارسی میں کیا کہتے ہیں؟

a- شورای امنیت b- سازمان بهداشت جهانی c- سازمان ملل متحد.

(xiv) درج ذیل میں سے منفی (انکاریہ) فعل پر نشان لگائیے:

a- ننوشت b- گفت c- آمد.

(xv) من صبحانہ خوردہ بودم، اس جملے میں کون سا فعل استعمال ہوا ہے:

a- فعل حال b- فعل ماضی بعید c- فعل ماضی قریب.

(xvi) نوشیروان کون تھا؟

a- بادشاہ b- شاعر c- مصنف.

(xvii) تاج محل کس بادشاہ نے تعمیر کرایا تھا؟

a- اکبر b- جہانگیر c- شاہجہان.

(xviii) سلسلہ ہمالیہ ہندوستان کی کس سمت میں واقع ہے؟

a- جنوب b- مشرق c- شمال.

(xix) فردوسی کا مقبرہ کہاں واقع ہے؟

a- شیراز b- اصفہان c- طوس.

(xx) فردوسی کا شاہنامہ ہے:

a- مثنوی b- غزل c- قصیدہ.